

הדביק אותנו, ובזה הוא עוסק מאז. 15 הרקדנים התגלו באותו שיעור כמבצעים מעולים. בייחוד כמה מהבחורים, אבל גם רקדנית אחת, הם אומנים משכמם ומעלה.

אבל כשהתאסף הקהל באמפי הפתוח שבחצרו של מנזר עתיק, נפתחו ארובות השמיים וגשם חזק הרטיב את הכל. הרקדנים, דבקים במשימתם, בכל זאת עלו לבימה והחלו במחול נמרץ ומבריק בתנועתו הכוחנית, "PANGU" שמו. הרצפה הרטובה גרמה להם לעוף אל הבימה ולהתרסק ממש לעינינו. בקהל החלו צעקות,

"מונטאגרי, תפסיק את זה!". אבל הרקדנים הדבקים במשימתם ניסו להמשיך עד שעלה הכוריאוגראף בעצמו אל הבימה וממש תפס את רקדניו ביד, כדי למנוע את המשך המחול המסוכן לאבריהם.

המופע הועבר - כפי שהודיע ראש העיר במסיבה, שהתקיימה מאוחר באותו לילה בוילה רנסנסית נהדרת מחוץ לעיר, כשסערת ברקים משמשת רקע לסעודה חגיגית, בה נכחו אנשי הסגל הדיפלומטי של סין בצרפת וכל "נכבדי העיר" - לאולם האופרה ע"ש ברליוז, למחרת.

תוך צפיה במופע, שכלל שורה של קטעים ומחולות מאת טסאו ויוצרים נוספים, התברר, שהרקדנים המצויינים "התבזבזו" על עבודות בסגנון של בידור ושאו-ביזנס. חבל ומוזר, שלהקה מעולה כל כך אינה מסוגלת או אינה מעוניינת להזמין כוריאוגראפים מחו"ל. יש להניח שרבים היו מוכנים לעבוד בסין הרחוקה אפילו תמורת שכר סימלי או בהתנדבות.

האירוע המרכזי של הפסטיבל השנה היה הופעתו של "באלט לוזאן" השווייצרי של מוריס בז'אר, יוצר שבהחלט אינו שייך לצעירים. הוא ורקדניו העלו את מה שכבר צפינו בו בתל-אביב, "המנדריין המופלא" המוזר שלו והעבודה שבמרכזה דמותו של צירלי צ'פלין, שאינה מצטיינת בכלום. ויש עוד באמתחתו של בז'אר, שאינו מסתפק בגירוי שקספירי אחד, והוא מצרף למלך הזקן ליר את הקוסם הפיוטי פרוספרו מהמחזה האחרון שחיבר שייקספיר, "הסערה".

את שני התפקידים הראשיים ירקוד אומן, הזכור לי משנות ה-70, כשרקד בלונדון, בלהקתו של בוב קוהן, ואחר כך בפאריז, בקבוצתה של קארולין קארלסון, כיום המנהלת האומנותית של "באלט קולברג" השוודי. לאריו אקסון הוא גבר גבה קומה, בעל נוכחות בימתית בלתי רגילה.

המפעל המרכזי, בו עוסק פסטיבל מונפלייה בכל ימות השנה, היא קבוצת יוצרים צעירים,

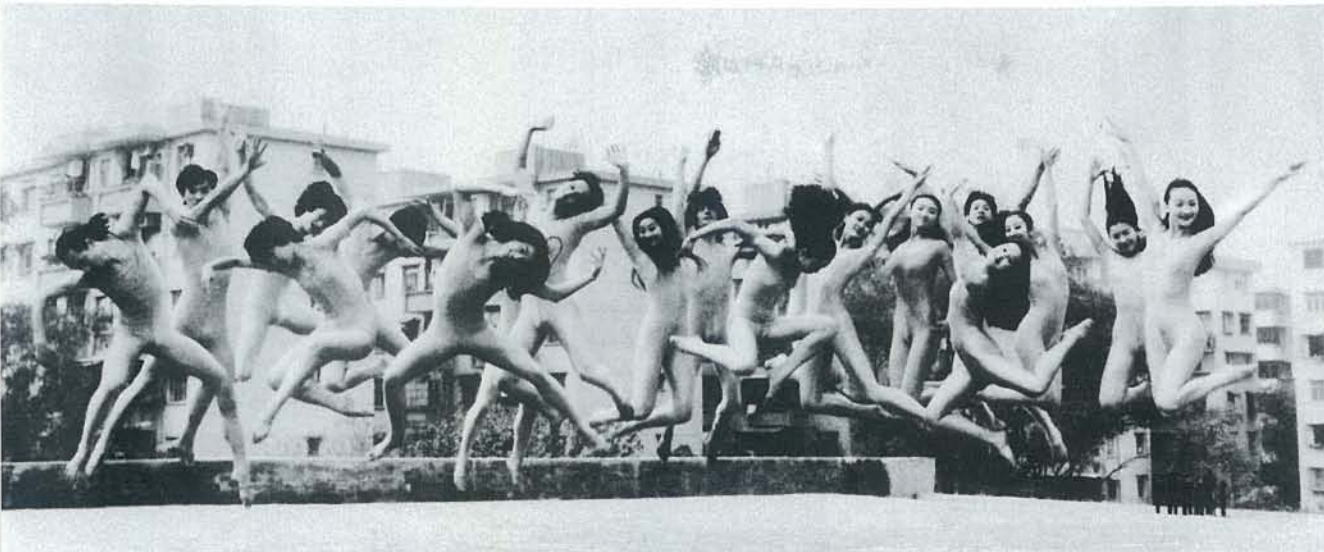
ילדי-הפסטיבל. כוריאוגראפים אלה, אחדים מהם אינם צעירים כלל, אבל הם שייכים לחממה של מונפלייה.

המפעל המרכזי, בו עוסק פסטיבל מונפלייה בכל ימות השנה, היא קבוצת יוצרים צעירים, ילדי-הפסטיבל. כוריאוגראפים אלה אחדים מהם אינם צעירים כלל, אבל הם שייכים לחממה של מונפלייה

הראשונה מקבוצה זו היתה סילבי דלוז (SYLVIE DELUZ), שלה סטודיו ותיאטרון זעיר משלה בבית ישן ומקסים בעיר. שם, ב"תיאטר איסיאון" שלה, העלו ששת רקדניה שתי יצירות פיוטיות, מעוצבות היטב, עם תאורה מעניינת וגישה רצינית לריקוד.

בערב אחר הופיעו רקדניו של דידיה תירון (DIDIER THERON) בשתי עבודות שלו. הראשונה מוקדשת לזכרו של דומיניק בגואה, שנפטר לפני כשנתיים ממחלת האיידס. "הדיירים" של תירון הוא רביעיה של שלושה גברים ואשה אחת, הישובים תחילה סביב שולחן מואר במרכזו. כל התנועה מתרחשת סביב ומעל לשולחן. זהו מחול רציני, בנוי היטב. ויש בו אווירה.

מה שלצערי אי אפשר לומר על ההמשך, ריקוד אינסופי על סאראייבו והמלחמה ביוגוסלאביה השסועה. שוב ושוב הרקדנים נופלים ומתים, אבל קמים לתחיה. שוב נפגשים זוג האוהבים, הנערה המוסלמית והנער ממחנה האויב. ודמות מגוחכת של איש כוחות הקהילה הארופית מקפץ בין המחנות

באלט לוזאן של מוריס בז'אר "המלך ליר - הקוסם פרוספרו"
 BEJART BALLET LOUSANNE "KING LEAR - PROSPERO"

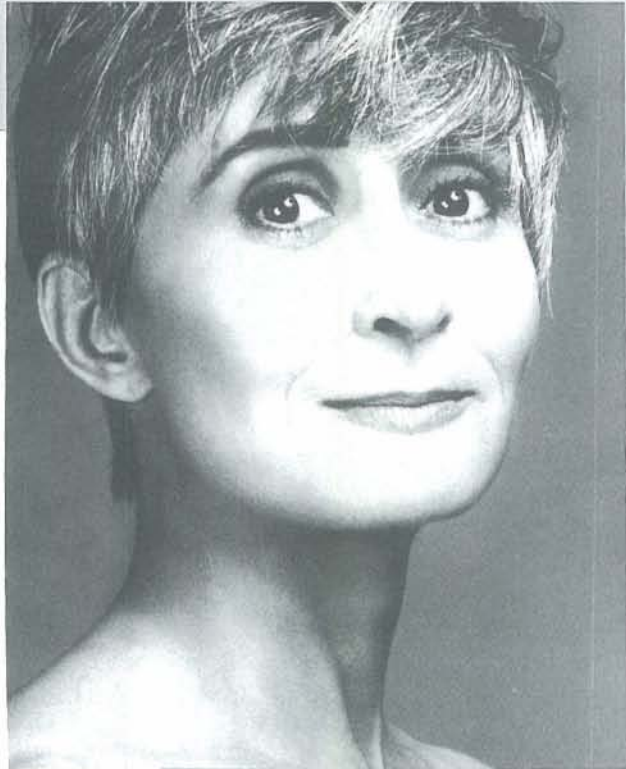
הניצים. לבסוף תלויים-יושבים שני האוהבים על גבי קולבים הקבועים בקיר התפאורה של בתי העיר. למה? אין לי מושג.

בתכנית הפסטיבל עוד מופעים של היוצרים המקומיים, כגון מופע-גן לפני בית המוזיאון, שלא היה מעניין כלל.

אבל אין הצלחת מופע זה או אחר קובעת את רמת הפסטיבל כולו. האווירה של העיר, המוצפת במשך שלושה שבועות בשנה במחול מכל העולם, יש בה קסם רב. מחול חדיש בעיר עתיקה.

ספרים מרקדים

טוויילה ת'ארפ - רקדנית עם שכל

כשרון ריקוד ושכל לא תמיד - למעשה כמעט לעולם - אינם באים כרוכים זה בזה. גישה של "לגוף סיבות משלו" - וניתוח אינטלקטואלי, לעיתים קרובות מקלקלים את השורה. על פי רוב, אנשי מחול ככלל וכוריאוגרפים בפרט, אינם אנשי-מילים. וזו הסיבה, שספרים אוטוביוגרפיים רבים של אומני מחול הם שטחיים, כתובים בפראזות נדושות ושדופות, ומוקדשים בעיקר להנצחת הנצחונות הפגמביים (האומנותיים) והפרטיים (בחדר המיטות) של נושא הספר.

Twyla Tharp, לא רק בשל שמה יוצא הדופן, המזכיר דמות מאחד מספרי "עליסה", אלא בזכות גישתה המקורית למחול, היא כוריאוגרפית אמריקנית מרתקת. ספרה האוטוביוגרפי כתוב בפיקחות, ללא עודף רחמים עצמיים, ועם חוש בריא לאירוניה עצמית.

לא פחות מרתקת מהרפתקאותיה האומנותיות והפרטיות, הן דיעותיה על מחול ורקדנים, על כוריאוגרפיה ומוסיקה, וכל יתר מרכיבי האומנות שלה. היא בחרה לכנות את ספרה, "PUSH COMES TO SHOVE", שהוא שם עבודתה הראשונה שלא עבור להקתה שלה, אלא עבור JOFFREY BALLET. הזמנה שהיתה מהפכנית כשלעצמה - שיתוף פעולה בין רקדני באלט מהשורה הראשונה ולהקה חדשנית, אישית. מוסיקה פופולארית של ה-BEACH BOYS, ותפאורה, שצויירה בכל מופע מחדש לעיני הצופים על ידי חמישה נערים, שהתמחו בהתזת גראפיטי על קרונות הרכבת התחתית של ניו-יורק, עשו אותה ללהיט. ספר מעולה, שאפשר ללמוד ממנו הרבה על טוויילה ת'ארפ ועל עולם המחול המודרני בארה"ב כאחד (הספר יצא לאור בהוצאת BANTAM BOOKS).

אריק הוקינס

אריק הוקינס - בן למעלה משמונים שנה - מסכם בשורת מאמרים את דרכו הארוכה בעולם המחול האמריקני המודרני. הוא נולד וגדל במדינת קולורדו, למד לימודים קלאסיים באוניברסיטת הארווארד היוקרתית - שם היה לינקולן קירסטיין, האיש שהביא את באלאנשין לאמריקה ובכך השפיע השפעה מכרעת על התפתחות אומנות המחול - אחד מבני המחזור שלו. אחר כך השתלם אצל הראלד קרויצברג באירופה. הוקינס היה הרקדן הראשון ממין זכר בלהקתה של מרתה גראהם, ולזמן מה גם בעלה. בראשית שנות ה-50 עזב אותה, יסד בית-ספר ולהקה משלו, ומאז יצר שורה ארוכה של מחולות, בסגנונו האישי.

גישתו לאסתטיקה של אמנות המחול מבוססת על הקבלה למבנים מוסיקאליים, לתהליכים טבעיים, ומה שכונה "הצורה המשמעותית". השאיפה לטבע ולרוחניות הביאה את הוקינס לשימוש בגוף עירום או כמעט עירום כאמצעי מרכזי בעבודתו הכוריאוגרפית.

אומר בהקדמה לספר המבקר אלן קריגסמן: "המאמרים שבספר אינם בגדר זכרונות, וגם לא תיאוריות מנוסחות, או אוסף של אנקדוטות, אם כי יש מכל הסוגים האלה בספר. יותר מכך, אלה מסות - הרהורים מנוסחים בבהירות, המגלים את שטף המחשבות האופייני למחברן, ואת גישתו הרחבה, התקיפה, הבלתי אורתודוקסית של הוקינס". זהו ספר, המבהיר ומתעד מגזר ייחודי של המחול המודרני האמריקני.

DANCE HORIZONS, "THE BODY IS A CLEAR PLACE" יצא לאור בהוצאת PRINCETON BOOK COMPANY, PRINCETON, NEW JERSEY.

